

บทคัดย่อ

สัญญาเลขที่ : RUG61A0001
ชื่อโครงการ: โครงการจัดการความรู้หน่วยบูรณาการวิจัยและความร่วมมือ
เพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ : กลุ่มมหาวิทยาลัยในพื้นที่
ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัยผู้รับทุน : นายรุจ เรืองมณี
ระยะเวลาโครงการ: 1 ปี (1 มีนาคม 2561 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2562)

เอกสารนี้แสดงถึงผลงานการดำเนินโครงการจัดการความรู้หน่วยบูรณาการวิจัยและความร่วมมือ
เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ : กลุ่มมหาวิทยาลัยในพื้นที่ จากการดำเนินงานของหน่วยบูรณาการวิจัยและความ
ร่วมมือเพื่อพัฒนาเชิงพื้นที่ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

อันเนื่องมาจากสถานการณ์การพัฒนาจังหวัดไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนได้นั้น มหาวิทยาลัยในพื้นที่ คือ
กลไกสำคัญ โดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เล็งเห็นความสำคัญดังกล่าว และเห็นว่างานวิจัย
เพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ (Area Based Collaborative Research) และการให้ทุนวิจัยเชิงสถาบัน (Institution
Grant) นอกจากจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารจัดการงานวิจัยในมหาวิทยาลัยได้แล้ว งานวิจัยยัง
สามารถเข้าไปแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้จริง รวมถึงสร้างการยอมรับจากหน่วยงานในพื้นที่และชุมชนต่อ
บทบาทของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาจังหวัดมากยิ่งขึ้น

โดยในปี พ.ศ. 2560 เป็นต้นมาภายใต้ “แผนงานนวัตกรรมเพื่อสังคมและชุมชน” หน่วยบูรณาการวิจัย
และความร่วมมือเพื่อสังคมและชุมชนไปสู่มหาวิทยาลัยในระดับพื้นที่จำนวน 24 แห่ง ที่นอกจากจะทำให้เกิด
งานวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาจังหวัดและพื้นที่นั้น ๆ อย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรมแล้ว ยังทำให้
มหาวิทยาลัยแห่งนั้นมีระบบบริหารงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพ มีนักวิจัยที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของหน่วยงาน
และชุมชนในพื้นที่ รวมไปถึงการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งความสำเร็จเหล่านี้ ส่วน
หนึ่งเกิดจากการทำงานร่วมกันระหว่างสกว. และภาคีที่เกี่ยวข้องในพื้นที่

แต่ความสำเร็จดังกล่าวยังไม่ได้รับการสื่อสารให้ภาคนโยบายหรือกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสังคมยัง
ไม่ได้รับรู้เท่าที่ควร จึงเป็นที่มาของโครงการจัดการความรู้หน่วยบูรณาการวิจัยและความร่วมมือเพื่อพัฒนาเชิง
พื้นที่: กลุ่มมหาวิทยาลัยในพื้นที่ ซึ่งเป็นโครงการเพื่อต่อยอดความสำเร็จของงานวิจัยดังกล่าว เพื่อให้องค์กร

ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการทำงาน อาทิ กลไกกลางที่เชื่อมร้อยภาคีเครือข่ายในพื้นที่มาร่วมกันทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาของจังหวัดนั้น ๆ ในแต่ละประเด็น เช่น เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ประเพณี วัฒนธรรม รวมถึงระบบบริหารจัดการงานวิจัย แนวทางการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับชุมชนหรือภาครัฐ ฯลฯ ได้รับการเผยแพร่สู่สังคมวงกว้าง ขณะที่หน่วยงานระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่นในพื้นที่นั้นและพื้นที่อื่นๆ ก็จะได้เห็นประโยชน์ของการใช้กระบวนการวิจัยมาช่วยแก้ไขปัญหาในพื้นที่ อันนำไปสู่การบูรณาการความร่วมมือและการทำงานร่วมกัน ที่สำคัญคือทำให้ภาคนโยบายได้เห็นรูปธรรมของความสำเร็จของกระบวนการและกลไกที่เกิดขึ้นจากโครงการวิจัยชุดนี้ไปขยายผลกับสถาบันการศึกษาในพื้นที่อื่นต่อไป

ตลอดระยะเวลา 12 เดือน ในการดำเนินงาน (ตั้งแต่ 1 มีนาคม 2561-28 กุมภาพันธ์ 2562) ผู้ดำเนินโครงการได้ทำหน้าที่ในการนำรูปธรรมความสำเร็จของงานวิจัยที่มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ดำเนินการ ทั้งในรูปแบบกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยที่สามารถเข้าไปเปลี่ยนแปลงไปเพื่อรองรับ/เอื้อให้เกิดการทำงานวิจัยเชิงพื้นที่และงานวิจัยที่สร้างผลกระทบและความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งระดับชุมชน/พื้นที่ ระดับมหาวิทยาลัยและระดับจังหวัด รวมถึงนำเสนอผลงานวิจัยด้านการพัฒนาเมือง ผ่านการเชื่อมโยงประเด็นงานวิจัยต่าง ๆ ให้เข้ากับสถานการณ์โดยนำเสนอผ่านสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ ทั้งด้านเกษตร การท่องเที่ยว ภาครัฐ/นโยบาย ภาคการศึกษา ในรูปแบบที่หลากหลาย ทั้ง info graphic บทความสั้น ข่าว facebook เว็บไซต์ โทททัศน์ และสิ่งพิมพ์ของประเทศ

ผลจากการดำเนินงานพบว่า ตลอดระยะเวลาการดำเนินงาน 1 ปี มีผู้เข้ามาติดตามเพจของงานวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ มากกว่า 2,880 คน มียอด Share Like View มีข่าวและบทความที่ถูกส่งไปยังสื่อต่างๆ มากกว่า 50 ชิ้น ได้รับการเผยแพร่ทั้งสิ้น 163 ชิ้น (แบ่งเป็น ข่าวหนังสือพิมพ์ 72 ครั้ง โทททัศน์ 8 ครั้ง และเว็บไซต์ 83 ครั้ง) คิดเป็น PR Value ทั้งสิ้น 36,063,045 บาท ซึ่งการเผยแพร่ผลงานวิจัยมีการให้ความสำคัญกับ ภาคีเครือข่ายของหน่วยบูรณาการงานวิจัยและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ สกว. อาทิ มหาวิทยาลัยต่างๆ และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders ของมหาวิทยาลัย ทั้ง คณาจารย์ นักวิจัย ชาวบ้าน ในรูปแบบ ภาพประกอบบรรทัดทอง (Photograph/memo) ทำให้เพจงานวิจัยเพื่อการพัฒนาพื้นที่ กลายเป็น “ชุมชนแห่งการเรียนรู้” ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการดำเนินงานของหน่วยบูรณาการวิจัยและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ สกว. ที่เป็นเสมือนพื้นที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักวิจัยเชิงพื้นที่ ทั้งนักวิจัยเก่า และนักวิจัยหน้าใหม่ รวมถึงผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย

นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรม Press Tour พาสื่อมวลชนลงพื้นที่ดูงานวิจัยเพื่อนำมาเผยแพร่ 3 ครั้ง ซึ่งแต่ละครั้งสร้างสามารถการรับรู้ให้กับสังคมในมุมกว้างมากขึ้น

สำหรับข้อเสนอแนะหากดำเนินโครงการฯ ในลักษณะดังกล่าวต่อ ควรที่จะเผยแพร่ผลงานของหน่วยบูรณาการงานวิจัยและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ สกว.ให้ครอบคลุมทุกด้านของหน่วยบูรณาการวิจัยและความร่วมมือเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ เพื่อให้เห็นผลกระทบของการขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพื้นที่ในภาพที่ใหญ่ขึ้น และสามารถเชื่อมโยงกับนโยบายของภาครัฐที่สอดคล้องกันอยู่แล้วให้เป็นที่ยอมรับเข้าใจมากขึ้น

Abstract

Contract No: RUG61A0001

Project: Knowledge management in Area-Based Collaborative Research (ABC) unit:
provincial universities

Project leader: Ruj Ruangmanee

Period of study: one year (between March 1st 2018 and February 28th, 2019)

This paper aims to examine knowledge management described in area-based collaborative research (ABC) unit in designated universities. The ABC unit is under the administration of The Thailand Research Fund (TRF).

Provincial university is seen as a mechanism for sustainable growth and development in provinces. With this regard, the TRF has supported area-based collaborative research and offered grants to researchers to conduct studies on related topics. This is because the research projects can help improve university research management system. Meanwhile the outputs can help solve problems and bring tangible benefits to local communities.

On top of that, the projects can help increase acceptance rate of university as key role in creating local growth and development among the state officers and community members.

Since 2017, the ABC unit has worked with 24 provincial universities to conduct research studies under Social and Community Innovation programme. The projects have contributed to provincial development and brought tangible benefits to local communities. They can also help establish effective research management system for universities that took part in the projects and help researchers further improve their skills enabling them to gain acceptance at local level. Much of the ABC unit's success can be credited to collaboration between the TRF and a network of alliances in the studied areas.

However, the public including policy makers, the people concerned have limited access to the ABC projects and their success. As the results, we decided to conduct the study.

The purposes of the study are to further examine knowledge management in the (ABC) projects; and to share what we have learned from the study to the public. Examples are; the mechanism that brings the network of alliances to work together in order to tackle problems associated with economic, social and environment issues; process they used to handle culture and religious rituals issues; how university manage the research paper; and how university works with community and the state agency.

Meanwhile, the state agencies at local level are able to apply what they have learned from the research methods to solve problems arise in their jurisdictions. More importantly, our project has allowed the policy makers to see tangible results it has brought to the communities and the mechanism they used to achieve their goals. We believe that the project's success will inspire the policy makers to expand it to cover other areas.

During a one-year study (between March 1st, 2018 and February 28th, 2019), we were responsible for promoting research papers which were conducted by universities involving in the project. We also presented the mechanisms they used to manage the research and create positive impacts on communities, universities and provinces.

In addition, we promoted the urban development research and the papers that are related to the government policy in the aspects of agriculture, tourism, and education through the mainstream media and social media channels. The presentation comes in forms of info graphic, news articles, TV news, Facebook posts and website posts.

We found that over 2,850 users followed the Facebook page we created, with average number of user engagement (shares, likes and views).

We also discovered over 50 pieces of news and articles from journalists participating in our project were sent out to the media outlets, with being publicized 163 pieces (Newspaper 72 pieces, Television program 8 times and Website 83 times).

The Public Relations (PR) value was used to measure success for the efforts. We found the total value 36,063,045 Baht.

While promoting the papers, we placed great emphasis on the network involvement and collaboration between universities and stakeholders that include lecturers, researchers and villagers to initiate the mechanism for area-based development. We also uploaded photos of activities they were working together on the page.

We found that the page serves as a 'learning community for the stakeholders who are affected by the project. It also acts a 'platform' for researchers, experts and scholars to exchange ideas on area-based development.

In addition, we discovered three sessions of press tours we arranged helped raise the public awareness.

We recommended promoting all areas of the ABC's work and aspects of area based collaborative research. By doing this, it can make a strong impact and create a big picture, giving better understanding to the public of how the research is related to the government policy.